

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Me jelenik minden vasár nap. I. Újzárás: 4 rak: Egész ára 8 kor. Pótló: 4 kor. Nyugdíjára 2 kor.	Felelős szerkesztő: SZÁNTÓ SAMU Dr. ügyvéd.	Nyitási díj: az évi sorunkról 40 filléres külsőletnek. E' és lap ára 20 fillér. Hirdetési díj: a legolcsóbban számítottnak.
--	--	---

A székelyek pusztulása.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara most küldötte szét jelentését s abban néhány sor huzódik meg, mely hatásában megdöbbentőbb minden tragédiánál.

Egy kicsiny összeállítást látunk abban a székely kivándorlástól, s ha összehasonlítjuk ezt a kimutatást a múlt éveikkel, akkor a következő rettenetes haladást látjuk:

1893-ban kivándorolt	1234 székely
1894-ben	1436 "
1895-ben	3237 "

És most átférve a jelen évtizedre:

1901-ben kivándorolt	10474 székely
1902-ben	12122 "
1903-ban	14085 "

Aki csak távolról is ismeri a Székelyföld viszonyait, az tisztában van vele, hogy a kivándorló székelyek legalább 95 százaléka a 21—25 év körül levő férfiember, ami annyit jelent, hogy míg a kivándorló magyar s még inkább a főt hogy itthon családot, gyermeket, kik a családi tűzhelyt megtartják, vagy megtarthatják, addig a székely utón nem marad, legfeljebb öreg ölfördött nyu, vagy anya, kikkel a tűzhely ki

is pusztul. Ezt könnyen igazolhatjuk. Például a csikszentmártoni s a csikgyergyói kerületben a legfiatalabb választó felül van az ötven éven, elete derekán levő ember falukösszámát még csak látni sem lehet.

Erdekes számokban látni egyes megyékként a kivándorlás nagyságát, hogyha az okot akarjuk keresni.

Kivándorolt 1903-ban felek szám szerint:

Csikmegyéből	4584
Háromszekből	6917
Udvardi vármegyéből	1633
Marosvásárhelyből	845
Marosvásárhelyről	46

A sor elején áll az a két vármegye melynek két fő kereseti forrása volt a kézműipar s az állattenyésztés. Ma mind a két foglalkozás a minnyura szállott alá. S hogy ez megtörtént, a volt kormányok s az azok alatt működő hatóságok szülőjára irandó Mikor Csikmegyében megkezdődött a tagosítás s az erőrendezés a következő évben a kivándorlás itt egyszerre a háromszorosára emelkedett. A megyének minden pontján

van látható föld s közvetlen mellette domboldal, hogy a katángkoró sem terem meg rajta. Néhány ember, a későbbi periratokból neveket lehetne felsorolni, nyert néhány ezer koronát, s néhány ezer kivándorolt. A csikmenasági tagosítás előtt a község lakóinak háromnegyed része feliratot nyújtott be a miniszteriumhoz, hogy ha megtörténik a tagosítás ők egy szálh itthagyják az országot. Akkor 1901-ben fel is lüggesztették az tagosítást, de már 1903-ban megint kísértett ennek a réme.

A másik sérelmes s embertelen rendelet volt az állami ménék kötelező használatá. Csik- és Háromszekmege látványzóldi addig gyönyörű hasznat szereztek egy romániai havasi poroszka s az erdélyi mokányi-ló keresztezőcék által előállott fajból, melyek még a zsidói, hunyadi vásáron is nagyon kaptások voltak. Az állami ménék ezt tönkretették. 1902-ben egy időközi választáson számos képviselő n'azott le Menaságra; itt egy küldötségg kérte is őket, hogy legyenek lépéseket a sérelmes ren-

Nyomorultak.

Irtá: *Nikolsky Géza.*

A halottakat nem illik bánani. Nem is teszem azt. Csupán emlékezem. Olyan dolgokat írok le, a mik megérténetek. Gyermek éveimből való megismerésem az egész.

Most, hogy a mult hetekben otthon jártam, hallottam, hogy Vámosy Pista meghalt. Véletlenül kezembe került a gyászjelentése is. Negyvennyolc éves volt. Életének legzobos idejében halt meg hosszas szenvedés után. Pár hét előtt temették.

Elgondoltam. Annak az embernek nem volt soha semmi baja. Het-nyolc éves koromig emlékeztem vissza. Egy énsya jelenetét láttam magam előtt, mely jelenetnek éretem érzésl szentanyja voltam abban az időben. Ebből a jelenetből domborodik ki Vámosy acélos izmu, athléta termete. Magam előtt láttam egy rövidre nyírt körszakálna, finom aru szép embert. Meztelen a felső teste. Nadrágtartója hátul lefityeg. Épen mosakodás előtt van es veri a felesé-

gét. Fülligán testü, fülemile hangu asszonyka a felesége. Csinos, fitos aru szőke apróság. *Egy szögletbe huzódva, visszafújt kéleg-zettel néztem a történeteket. Nagyon féltem. Nem annyira a magam börtet, mint az asszonykát féltettem, akiél akkor ártatlanabb teremtményi nem tudtam elképzelni. Csak egy szorítás kellett volna s az asszony ott leheli ki lélkét az acélos izmu karok között. Csupa láz az ember; és csupa lejjelékenység, olyadékonyosság a nő. Oly szépen beszél, olyan megindítóan kérlel ártatlanságát bizonyítva az asszony. S a férj nem hisz neki. Egy ölével szeretné agyonszorítani. Az erős ember nem bír magával. Orr-cimpái idegesen rángatóznak. De beszéde szónokias. Mintha egy színpadon valami nagy jelenete volna. Majd egy éles sikoly. Egy éles lós köspenget látok Vámosy kezében megvillanni. De mi sem tudom, hogy kit akart loszarni vele: önmagát-e, vagy pedig az asszonyt? Egyszerre a férfi anyított ablakom át ki akar ugrani az utcára. Az asszony egyszerre felféher lesz. Az ablakhoz*

ugrik, az orjongo féfit megragadja. E közben a nadrágtartó csutja megsebzti az asszonyt küsi feléher. A nagy erős ember elorzott arccal fordul vissza a szobába; a veri látva azt hiszi, hogy az ő késo sebezte meg az asszonyt. Odamegy hozzá, dugyan megragadja a vérző kezét és kiszorja a sobát. Szinte fel akarja lalni a rózsa uju, hársnyos tapintatú kezecskéket. Ugy tűnik fel, mintha harapódlná. S hallom a hangját, amint rákiált az asszonyra:

Menj, most ki rögtön!... Ott van az árnycika a fülzsekényben...

Azon este tudom, nem jöttek át mihozzánk vendégségbe. Mindenki ott volt. Csupán ők l nyoztak. Vámosynak a lábán pedig m. a lakk-eidő is rajta volt. Ottam tudom, mert nagyon megvizsgáltam akkor azt az embert s tetszett nekem, hogy olyan szépen fityelt a cipője. Vámosyhoz én egyébként mindig ragaszkodtam. Valódi uri ember volt. Sokan szerették. Társaságban vég volt es finom. Engem nagyon szeretett. Mindig örömmel hoztam neki szivart

delet visszavonására s a sorok írójra egy lővárosi napilapban hónapokon át bolygatta a dolgot, de az akkor kitört obstrukció alatt elmaradt minden kisebb ügy.

A kézműipar jőrforgása megszűnt. S oka nagyon természetes. A leány amint eléri a 15—16 évet, megy Brassóba Budapestre szolgálni; de a rengeteg kontingens Romániába s a világ minden városába, ahol olajlik. Rendettek két székely-kongresszust is; eredménye eléggé ismeretes s eléggé egyenlő a zérussal. Egyetlen mód volna segítségre: ha az állam konvertálná a székely birtokokról s házakról az adósságot, melyek háromnegyed részét az Albium s a többi nemzetiségi bank adta, a lólonysztást leshabditaná s a három alapjában megfáradott székely megyében kormánybiztossal alaposan utána nézete a hatóságok működésének, tekintet nélkül arra, hogy ki ott a képviselő?

Van egy népmonda a hadak utjáról, melyen az égbolton keresztül egyszer már lejön Csaba vezér s megemlíti az ő népét, — de hát Csaba vezér nem jön, s a székely egyre vándorol kifelé.

K. Sári Ferenc.

A politikai hétről.

Uj államtitkár. Mint a fővárosi lapok írják, a földművelésügyi minisztérium másodállamtitkárává a Felcségye Rapaics Radó miniszteri tanácsost fogja kinevezni.

Hódossy beszámolója. Telve vannak a lapok Hódossy Imre beszámolójával, melyet a különféle újságok különféle képen kommentálnak. Beszámolójában teljesen meglagadta azon elveket, melyekkel ő maga is néhány év előtt hirdetett, meglagadta a nemzeti és új párt létjogosultságát, lámatla

Apponyit, Bánffyit, szóval Tisza kabinetjében miniszter akar lenni.

S csodálatos, hogy az Uj párt eszméi mégis folyton terjednek a nemzet minden rétegében.

Nosz Gyula eszméje. Hódossyval szemben viszont Nosz szerkeletű küzdelemre az ellenzékot s beszédében mindenképen ellenzéki coalitciót akar létrehozni s kijelenti, hogy nem lép be sem az Uj, sem a nemzeti pártba, mert ő a kettő között lényegi különbséget nem lát s azt szeretné, hogy oly két elme, mint Bánffy és Apponyi együtt működjenek, mert ők hivatalva vannak a nemzet vezérő csillagjai lenni. Lesz-e eredménye eszméjének vagy nem, a jövő fogja megmutatni.

Uj törvények. Közelednek a választások. Szaporodnak az új magyar törvények, kiknek egyéb névük van. Ez a tiszta regimé. A cél szentesíti az eszközt. Hogy kik hozzák Magyarországnak a törvényeket, az mellékes. Fődolog, hogy olyan törvények legyenek, a melyeket a bécsi kamarail s az ő szívvivőjük Tisza István akar.

Miniszter eljárás. A képviselőházi szünet alatt a miniszterek utazgatnak. Előbb a földművelésügyi miniszter, most meg a kultuszminiszter utazásnival vannak telve a lapok, a kik ennek országot boldogítani. A banketteken s ékes szónoklatokon kívül aztán, hogy van-e praktikus eredménye utjuknak, az megint más kérdés.

Ausztriából. Úgy látszik, hogy sem a kigyvezést, sem a kereskedelmi szerződéseket Auszriában az alkotmányos parlamenttel megcsinálni nem lehet, mert ott hol a csehek, hol a németek folyton obstruálnak. Sebaj, belenyeg Tisza a 14. § alapján való megcsinálásba is, habár az a mi törvényeinkkel határozottan ellenkezik. Azt persze az erős köz Auszriával szemben nem tudja megcsinálni, hogy a sarkára álljon s azt mondja: Jól van, most már én sem egyezkedem s megcsinálom az övölő vánterületet.

meg az orromat. Ezt a nyers ruha szagot mindig szerettem. Egészen föltámasztotta a levögöt.

Az öreg Liska néni szőre'oztat' jött be, hogy ne unjam magam halálra, míg elkészül az ebéd. Talán az anyám küldte be, Liska néni távoli rokon és nagyon régóta van a háznál. Ő végül el ugyanis a házi teendőik kisebbik felét. A nagyobbik felét átbeszélgeti. Szapora beszédi öreg asszony.

— Miben nyeltd el annyira Sándor fiam? — kérdezett az én öreg nőm én egy szöke telegyelve, mintán az ebédele vonatkozólag megnyugtató kijelentéseket tett.

Emléksz-e Liska néni erre Vámosyura? Mennyit járt egy időben a háznál. Tudom, akkor esimes felesége volt. Az anyáncik jobban voltak velük. Valami ayole-kilene éves lehettem akkor.

Hogyan emlékezni-m lelkem fiam. Persze hogy emlékszem. Epa napokban volt róla szó. Nehéz természetű ember volt az. Az asszony meg kikapos volt egy kicsit. Az anyáncik sok baja volt miattuk. Örökösen

Az aradi gyásznapra.

— (Október 6.) —

Írta: Csörgő Gábor.

Némuljon el a zaj
Kufár lélek harca.
Mosoly helyett könnyár
Hulljon rá az arca.
Vigság ne csundüljön
Ezen a gyász napon...
Megérdemel emnyit
Az a Tizenhárom!

Gyászfátyol takarja
A hércet, a völgyet,
Csillag helyett felhő
Borítsa az eget.
Virág ne fakadjon
Ezen a gyász napon...
Megérdemel emnyit
Az a Tizenhárom!

A forrásnak vize
Könny cseppökké valjon,
Ne esörögjön vígan,
Ne folydogáljon.
Ne susogjon a lomb
Ezen a gyász napon...
Megérdemel emnyit
Az a Tizenhárom!

Égfele röppenő
Hő ima az ajkon,
Bánatos, szívletpő
Zokogásba fulljon.
A térd hajlajon meg
Ezen a gyásznapon...
Megérdemel emnyit
Az a Tizenhárom!

Az angyalok serege
Futó csillag szemem,
Gyászba, feketébe
Jöjjenek le szépen,
Boruljanak térdre
A magyar halálra...
Megérdemel emnyit
Az a Tizenhárom!

Némuljon el a zaj
Kufár lélek harca.
Mosoly helyett könnyár
Hulljon rá az arca.
Vigság ne csundüljön
A kerek világon...
Megérdemel emnyit
Az a Tizenhárom!

a trafikból, mert az ajándék sosem maradt el.

Ezután a jelenet után azonban elhírogultunk egymástól. Ő egészen más szemekkel nézett rám, talán azért, mert nem bízott eszeskaságomban s utól tartott, hogy elbeszéltem otthon a látott és hallott dolgokat. Én meg azért idegenkedtem tőle, mert az asszonykát, az édes jó Mari német bántotta, akinek sokszor voltam látszólagos kísérője, a mikor nálunk volt azonnán. Én voltam a kis gavallérja.

Egyedül voltam az utcai szobában. Előd előtt lénem, templomozás után, bizonyos ünnepi hangulat uralkodott az egész házban. Lent a konyhán még javában süttöttek-főttek. Az ebéd megkezdett. Én tehát egyéb teendő háján azon elmélkedtem, hogy hosszasan szenvedés után miben halhatott meg az a nagy erős ember.

Halkan nyitódott az ajtó. Az öreg Liska néni lépett be a szobába. Ünnepes tiszta ruha volt rajta, előtte fehér kítény. Valami kellemes karton ruha szag átitte

cívakodtak. Verszettek, verekedtek, mint a kutya meg a macska. Azért mégis szerettek egymást. Elváltak, meg megint összermentek. Egyik erre panaszkodott, másik arra. Mindegyiknek igazat kellett adni, mert mindegyiknek igaza volt.

Alapjában véve pedig nem volt igaza egyiknek sem vettem közbe én.

Hát körülbelül így volt csakugyan lelkem. Te még akkor kicsi gyermek voltál. Nem emlékezhet róla. Egyszer bomasztott hozzánk az ablakom, a mikor a feleségre adunk rejtőzött. Te épen az anyád mellett ülél. Felolvastad a leckédet az anyádnak. A felesége távolról állt tárdet. Igen fiam, igazad van, Mari nénekem bívtad őt akkor. Egyszer csak valami neszt hallottunk az utcai szobában. Mintha cipő recsegés lett volna. Nem mertük beuenni. Azt hittük, rablók törtek be hozzánk. A Mari volt a legbátrabb közülünk. Ő már megszokta az üldözést. Mert hisz akkor már halálra korosító őt a Pista. Megigézte neki, hogy megöl, akárhol találkozik vele. A Mari fogta a lám-

Gazdasági gép és eszközkiállítás.

Folyó hó 27-én 29-án igen érdekes és tanulmányos gazdasági gép és eszköz bemutató volt városunkban. A bemutatás a székelyföldi kirendeltség kezdeményezése folytán, a földművelésügyi minisztérium segítségével és az országos magyar gazdasági egyesület közre működésével létesült. A szép eredményt, melyet a rendezők a bemutatás által elérték, annak köszönhető, mert az országos magyar gazdasági egyesület tevékeny titkárát Jeszenszki Pált Harkoványi Ákos egyetemi tanár kíséretében kiközösítve a székelyföldi kirendeltség megbízottai is csatlakoztak, kiküldötték városunkba, akik a csikmegyei gazdasági egyesület vezetői férfaival meg Augustus első felében érkezett tartottak, és ottan hosszabban és alapos megbeszélés után, megállapodtak abban, hogy milyen gépek és eszközök mutatásának lé a Csiki gazda közönségnek, hogy azokon megismerve és gazdaságca folytatásánál alkalmazzák véve, gazdálkodásán könnyítsen, hirdoka jövedelmességét szaporítsa és megélhetését biztosítja. Így történt aztán hogy a gazdasági gép és eszköz kiállítás, a cím megtartásán n lelt is, a szakbörörtől de azért eredményesen sokkal hasznosabb gép és eszközbemutatóra redukálódott. — Szerény kis keretben mozgott az egész, de épen ezért könnyen átészintheő volt; a mit nagyon elősegített Harkoványi Ákos magyarizata, aki az egyes gépekéni azoknak szerkezetét, működési képességét használhatóságát és kezelési módját alapon és a gép által is megérthető módon utda elő; miközben az eszközök működésébe hozottak és így azok munkájának eredménye gyakorlatilag is bé lett mutatva. A bemutatott több renbeli és több fajtájú szecskn vágók gépek közül, — melyek az általános takarmány hiány miatt nagyon alkalomszerűek voltak, a jelen lévő kis gazdák által nagyon sok darab megvételét.

A Kalmár féle számtalan minőségben kiállított magtiszító rosták, a legmesszebb menő igényekkel is ki elégítők. A lánc és késcs boronáknak bemutatott több neme el mohozodott és e miatt olsoványodott rétejeinek és kanzálójuk meg javításánál orrási használnal lesznek alkalmazhatók. A több fajta ekék között működésük közben olyanokat láttunk melyek a tiszta szép és egyforma munka mellett a könnyű járással is annyira kitűntek, hogy azokat nem ajánl-

hatjuk eléggé melegen gazdnközönségünk figyelmébe. Nagyon kedvesek voltak a kis könnyen hordozható benzín motoros gépek eszlőlével és olajlával összekötve, ezek is belettek mutatva működés, közben is, es annyira megértették, hogy több megrendelés történt, és a kis gazdák is mar ott a kiállítás folytán kezdtek árszalato alakítani, hogy ők is képesek legyenek egy ilyen gépnek a megvételére kivül állítva nagy nagy nyiregben a vaj készítéséhez szükséges minden féle nagyságu gép, és lehet mutatva gyakorlatilag a vajakészítés is, a házi szűk szeglete alkalmas kisobb fajta gépek közül igen sok vásárolhatott meg.

A kiállításban jelen voltak a földművelési miniszter úr képviselőiben Balogh Vilmos miniszteri tanácsos és a székelyföldi kirendeltség vezetője, Bolla Mihály osztálytanácsos, a vármegye részéről a fő alispán és a tisztviselői kur csaknem teljes számban, Jeszenszki Pál az országos magyar gazdasági egyesület titkára, Harkoványi Ákos egyetemi tanár, Tokaji László a erdélyi gazdasági egyesület titkára, a székelyföldi kirendeltség részéről Kiss Ernő miniszteri kiküldött. Kezdivasárhely vidéke gazdasági egyesület Szakócsé ötet több taggal képviselte; ott volt városunk értelmiség és megvénk gazdnközönsége nagy számban.

A kiállítás reggel 9—10 óra közt nyitott meg megvénk érdemes alispánja és a Csikmegyei gazdasági egyesület bizgő elnöke Bece Antal által.

A megnyitáshozelében igen jól esett lelkiünknek a székelyföldi megnyitókaza szót hallanunk alispánunk szájából, aki a kiállítás hasznosságának és fontosságának ismeretése után, onczattal mutatott rá a székelyföldre mint magyarország keleti védő bástyájára, és felmentél ovel köszöntö meg a kormányt, hogy annyira megbecsülte fiainkat, hogy nem kezes küzdelm segítségével, hanem példánással kivén szeritni rajtunk.

Virilista névjegyzék.

Utkvénegy országos választmány szeptember 27-én 29-án állította össze a legtöbb adófizetők lapstromát, akik e cimben 1905. évre bekezelőknek a továbbhatóság ba, 15 nap alatt a névkor ellen felbizesnek van helye a bírói választmányhoz. Végleges névjegyzék tehát még nincs, hanem az csak jogerőség után fog közzététetni.

Addig is közlülök a mostani: 1. Melik István Bonete, 4793 kor. 73 fill. 2. Smilovics Zsig. Holló 4792 kor. 50 fill. 3. Strul Emil Holló 1098 kor. 4. Madlars Albert Gyószentmiklós 1510 kor. 77 fill. 5. Potoczi Kristóf Szereda 1510 kor. 94 fill. 6. Dr. Fodor Antal Szereda 1110 kor. 7 Bec. Antal Szereda 1064 kor. 64 fill. 9. Mikó Bálint Zsig. 1065 kor. 30 fill. 10. Lukács Antal Alfalu 972 kor. 11 Szentm. János Ditró 962 kor. 12 Szecsvay Imre Szereda, 959. kor. 56 fill. 13. Agoston Agoston Csomafva 944 kor. 14. Vákar László gyszntmiklós 740 kor. 66 fill. 15. Cifra Mihály Gyószentmiklós 797 kor. 64 fill. 16. János János Gyóujfalva 768 kor. 13 fill. 17. Gál József Szereda 747 kor. 40 fill. 18. Pap Domokos Szereda 721 kor. 60 fill. 19. Dr. Bocsor Béla Szereda 701 kor. 84 fill. 20. Uj Zakariás Izak Szépvíz 681 kor. 95 fill. 21. Zakariás György Szépvíz 684 kor. 69 fill. 22. Dr. Zakariás Manó Szereda 659 kor. 66 fill. 23. Mányá Kristóf Rákos 643 kor. 70 fill. 24. Dr. Fejér Antal Szereda 612 kor. 90 fill. 25. Lászar Miklós Taploca 607 kor. 90 fill. 26. Pal János (Antaló) Gyószentmiklós 603 kor. 61 fill. 27. Dr. Titscher Ede Gyószentmiklós 599 kor. 60 fill. 28. Uj Karácson János Gyószentmiklós 598 kor. 5 fill. 29. Saska Kajetán Gyószentmiklós 577 kor. 78 fill. 30. Dr. Fieip Sándor Csikszereda 550 kor. 40 fill. 31. Kovács Lajos Gyószentmiklós 545 kor. 12 fill. 32. Száva Kristóf Szépvíz 433 kor. 56 fill. 33. Szobon Péter Szépvíz 596 kor. 86 fill. 34. Fejér János Szépvíz 535 kor. 14 fill. 35. Sándor György Szentm. 500 kor. 78 fill. 36. Jakab Gyula Szentm. 502 kor. 68 fill. 37. Dr. Császár Miklós Szentm. 499 kor. 32 fill. 38. László Geza Szereda 490 kor. 36 fill. 39. Dr. Csiky József Szereda 484 kor. 64 fill. 40. Dobrányi Antal Gyószentmiklós 466 kor. 80 fill. 41. Heim Ábrahám Tölgyes 466 kor. 73 fill. 42. Eltes Zsigmond Szereda 459 kor. 43. Ferenczy Károly Gyószentmiklós 453 kor. 24 fill. 44. Gózy Árpád Szereda 451 kor. 90 fill. 45. Barthó Ignác Szereda, 447 kor. 46. Öörög József Gyószentmiklós 445 kor. 88 fill. 47. Merza Vilmos Gyószentmiklós 442 kor. 47 fill. 48. Krusze Mihály Szentdomokos 431 kor. 99 fill. 49. Nagy János (balánka) Gyimesbükki 426 kor. 83 fill. 50. Dr. Gulya László Szereda 420 kor. 24 fill. 51. Dr. Endes Miklós Szentm. 400 kor. 21 fill. 52. Dujbukai Jakab Szereda 398 kor. 78 fill. 53. Ériász Rogán Gyószentmiklós 397 kor. 2 fill. 54. Lázár Menyhért Gyószentmiklós 393 kor. 55 fill. 55. Rac. Béla Kerefalva 379 kor. 26 fill. 56. Albert B. József Szereda 378 kor. 10 fill. 57. Roth István Alfalu 377 kor. 75 fill. 58. Uj. Deák György Szépvíz 370 kor. 70 fill. 59. Mészó Jakab Madfalva 365 kor. 39 fill. 60. Dr. Erős Vilmos Szereda 364 kor. 24 fill. 61. Jakab B. Miklós Alfalu 363 kor. 58 fill. 62. Nagy Gyula Szereda 357 kor. 5 fill. 63. Száva István Ditró 354

pát és benézett. Alig nyitotta ki az ajtót, lángvörös arccal fordult vissza. Az asszony egész testében remegett, talán meg is löbbent. Mi valósággal sávbánányú változta álltunk ott. Nem tudtuk megérteni, mi az. A Mari odaszaladt az anyához, majdnem kiejtötte kezéből a lámpát, valamit oda sügött neki. Vámosy volt bent. Mosolyogva fektött a díványon, hanyatt. Be volt rugva. Mellén szét volt tárva az ing. Hamarosan úgy tört föl, mintha mellre akarta volna magát löni s mi megzavartuk volna eselekedettük. De hogy ezt nem akarta tenni, megtudtuk később Maritól, ki azt vallotta, hogy nem is volt nála revolver. Egő szivarja leesett. Te meg odaszaladtál, fölvetted és a kezébe adtad.

Liszka néni nem folytathatta tovább olvasását, mert obédnél hitak bennünk. Az obédnél más dolgról volt szó, mivel vendégeink voltak. En meglehetősen szórakoztatott ütem az asztalnál. Tiszán állott előttem az eset. A szivar fölveteléről eszembe jutott az egész história. Ez a nyom aztán révezett

az aktori események egész láncolatára. Emlekeztem rá, hogy gyakran tárgyalták az esetet; egyetmást meg is tudtam, csak azt nem tudtam meg, hogy kirol volt szó.

Telát V-mossy, a tulajdon ferje volt az, akivel a Mari néni olyan gyakran találkozott, aki földözö öt minduntalan. Egyszer tudom, egész kimerülve rogyott nálunk a díványra. Alig tudott eszmélni. Ott, ahol láttam, rátört az asszonyra a szép ember az ajtót. Az asszony egy abban az udvarban lakó szöke hodros ferjü barátnéjához, egy szép szinesznőhöz menekült. De a vad a ember oda is behatolt. Meg akarta az asszonyt fojtani. Vegre a bérések föltek le a dühögött, kik vasvillával mentek neki. Segítséglükre voltak az istállóból kiszabadult parádés lovak is, mik megbokrosolva agaskodtak s V-mossy egy helyen sarokba szorítva, majd agyon rugdalták.

Ez az eset fogva tartott az egész ebéd idő alatt. De csak este beszélgettünk ismét róla. Akkor az anyámnak hozakodtam elő az ügygel. Anyám, ha nem is valami szivesen,

de azért elmondott még egyetmást róla.

— Igazán két nyomorult teremtes volt az. Egyforma volt mind a kettő. A mikor az esz: történt, kért a Mari, hogy hagyjuk magunkra őket, majd ő szép szerével elulvította. Még a lámpát is kibözö nekünk, hogy ki sütéden maradtak. Majdnem egy negyedóra telt el. Alig hallottunk valami susogást. Nem tudtuk elképzelni, hogy mit csináltak azok bent. Szólni nem szölktem, mert Mari ova inett, hogy esendben maradjunk az udvari szobában, ha esetleg kiveztek, hogy ne találkozzék senkivel, mert szárményen restné a dolgot. Az ablakon, ahol jött, nem akarta kitésekelni. Egy jó negyedóra múlva végre megcsokaltuk a dolgot s Toni bátyádnal kültük be, hogy nézze meg, nem fojtotta-e meg az asszonyt. Roppant esőndeség volt. Este 10 óra felé járhatott az idő. Ilyenkor minden lehetséges. Toni bátyád hahotázva jött vissza. Gondolhattam fiam, hogy mit csináltak. Szükségtelen nekem elmondanom; ferjü vagy, megértheted az állapotot. Kevés vártatva magu jött a Mari, utra kézezen. Csak

kor. 40 fill. 64. Bocsnánczy János Gyószentmiklós 352 kor. 81 fill. 65. Csiky Dánós Gyószentmiklós 941 kor 16 fill. 66. Kis Sándor Gyószentmiklós 840 kor. 65 fill. 67. Kopac Lukács Gyószentmiklós 399 kor. 36 fill. 68. Pál Gábor Somlyó 337 kor. 44 fill. 69. Jakab Ödön Szereda 331 kor. 80 fill. 70. Csédl István Szereda 329 korona 64 fill. 71. Schwarcz M. Dávid Tölgyes 319 korona 98 fill. 72. Boér Kálmán Gyószentmiklós 319 korona 80 fillér. 73. Szepes Elek Szereda 318 korona 49 fill. 74. Potocky Pál Szereda 318 korona 10 fill. 75. Jakab Lajos Szereda 318 korona 10 fillér. 76. Lincet Jankó Karcfalva 317 korona 60 fillér. 77. Lázár Péter Gyószentmiklós 311 korona 26 fillér. 78. Pál Sándor Gyószentmiklós 308 korona 90 fill. 79. Mánya Antal Rákos 305 kor. 95 fill. 80. Róth Mihály Alfalu 300 kor. 53 fillér. 81. Kiss Dénes Kemete 299 kor. 16 fill. 82. T. Nagy Imre Szereda 297 kor. 12 fill. 83. Szultán Lázár Szereda 296 kor. 86 fill. 84. Ferenc András Székely 285 kor. 25 fill. 85. Keresztes István Ditró 293 kor. 17 fill. 86. Dr. Györfy Gyula Budapest 291 kor. 90 fill. 87. Antal Domokos Szépvíz 289 kor. 54 fill. 88. Dr. Harmath Lóó Szereda 288 kor. 20 fill. 89. Bogdán István Gyószentmiklós 286 kor. 33 fill. 90. Helwig G. János Szereda 281 korona 24 fill. 91. Jerzák János Szereda 280 korona 80 fill. 92. Both Ferenc Szárhogy 275 korona 32 fill. 93. Dr. Szántó Samu Szereda 270 kor. 98 fill. 94. Udvari Károly Komán 263 kor. 88 fill. 95. Giacocomuzi Bopstiz Gyószentmiklós 261 kor. 31 fill. 96. Dr. Györgypál Domokos Szereda 260 kor. 97. Zakariás István Gyimesbék 258 kor. 86 fill. 98. Landau Zeigmund Szentsimou 258 kor. 12 fill. 99. Dájbekát D. Antal Szépvíz 254 kor. 52 fill. 100. Szabó Miklós Szereda 254 kor. 56 fill. 101. Krausz János Szentdomokos 253 kor. 15 fill. 102. Kurkó Sándor Szentdomokos 252 kor. 12 fill. 103. Dobribán Kristóf Kemete 250 kor. 18 fill. 104. Zarecky Pál Szereda 248 kor. 40 fill. 105. Nagy József Szentmárton 248 kor. 20 fill. 106. Rauc János Karcfalva 248 kor. 14 fill. 107. Jakab Gyula Szereda 245 kor. 20 fill. 108. Péter István Szereda 244 kor. 94 fill. 109. Török Ferenc Csomafalva 431 kor. 12 fill. 110. Dr. Tauber József Szereda 240 korona 111. Száva Lukács Taploca 238 korona 9 fill. 112. Márton Lajos Gyószentmiklós 238 kor. 33 fill. 113. Orsz. Maté Gyószentmiklós 234 korona 88 fill. 114. Dr. Szini János Szereda 231 kor. 58 fill. 115. Lázár János Gyószentmiklós 229 korona 10 fillér. 116. Jakab Alajos Szentimre 227 kor. 39 fill. 217. Tuma Mátyas Szereda 226 korona 25 fillér. Pótagok: Zakariás Antal Szépvíz, Küllönte László Kágyonjfalva, Potocky József Székely, Szabó Géza Szereda, Kovács Lajos Szereda.

AD ACTA.

— Mosc.

Történt az ó világban ;
Hogy egy híres orátori,
Hellas-nak büszkesége,
Tar fővel, ősz szakállal
Egy ifju szép leányzót
Vett nőül esendben, önként,
Oly tisztát, hófehéret,
Akár a lecselt hó...

A mézszavu orátori
Nem látta senki aztán,
Csakis a hín asszonyt,
Ki mit sem változott: ép
Hogy kékebb lett a vére
S nagyobb a házlarlása.

S a régi jó világban
Nem akadt mégse senki,
Aki a vén orátori,
Hellas-nak büszkeségét
Önzön megcsalta volna.

S a mikor végre mégis
Egy ismeretlen ifju
Vételt hazája ellen;
Mikor meglátta később,
Honnan való a rózsza
Mint spártaihoz illik,
Szóltanul vette lörét
S egy szerelmes mosolytal
Sáját mellébe dőfte.

H I R E K.

Törvényhatósági közgyűlés. Csikvarmelye törvényhatósági bizottsága folyó október 15-én tartja meg rendes özi közgyűlést, melynek legfontosabb tárgya az üresedésben levő főjegyzői állás betöltése leendő. Az állandó választmány szeptember 30-án tartott ülésében állította össze a közgyűlés tárgysorozatát. A főjegyzői állásra a varmelye alispánja hirdetett pályázatot, melyek október 10-ig nyújthatók be az ő kezéhez. Győztesként arra az esetre, ha folyóhatban levő hivatalnok választották meg főjegyzőnek, annak üresedésbe jövő állására is pályázatot hirdetett, mivel a jövő évi közgyűlésen egyidejűleg azon állások is be fognak tölteni.

Zászlóal parancsnokunk kitüntetésé. Ő felsége Károlyherceg Adolf alezredes 24 hónapig gyalogszol Csikszeredában állomáson 4-ik zászlóal parancsnokának a katonai érdemkeresztet ajándékozta a szolgálattal terén szerzett érdemiért. A legfőbb

annyi jegyzett meg, hogy ha az akarja ki sérül azt az embert. Nem engedheti ilyen állapotban egyedül. Még történhetik valami baja. Harmadnap már megint nálam volt az asszony. Ez így ment egy jó darab ideig, míg az asszony meg nem unta a dolgot. Elment szó nélkül, vissza sem tért többé erre a tájakra. Egy párszor írt nekem. De hogy én nem feleltem, felhagyott ő is a levelezéssel. Később Vámosy is elkerült arról a tájékról. Valami oláh, vagy szász vidéken telepedett le. Ez a gyászjelentés Karánshebről jött. A gyászjelentésen az asszony írását ismertem föl. Hogy vele élt-e újra az utóbbi időben, vagy csak a halálós ágyához érkezett az asszony, nem tudom, csak annyit hallottam, hogy az a szép, életerős, hatalmas ember rettentőenünk me ment. Ivott állandóan, még pedig pálinkát. Tűdőbajt kapott. Az pusztította el. Kár volt fiam — jegyzte meg végül az anyám — nagy eszt ember volt s míg meg nem bolondult, nagyon szeretett társaságokban, hivatalban, mindenütt. Senki sem tudta a szép költeményeket

olyan szépen szavalni, mint ő; azonfelül kifünő, szellemes társalgó volt; de nem volt semmi egyéni erője, jellemvonása, hogy uralkodni tudott volna másokon. A végletekbe sodorta magát semmiségokért. Jöllerhet, az asszony soha sem volt olyan rossz, mint a művelnek híresztelték. Olyan elleneségek voltak, akik szerették egymást. Szegyltek, hogy nem tudtak egymástól elszakadni a világ kedvéért. Azért titokban találkoztak, talán többször is, mint amennyire nekünk tudomásunk volt. Fennem hirdették, hogy nem akarják látni többé egymást soha, ezért kifünő öleket nyitott és egymás becsületében gázoltak, míg titkon nem egyszer le voltak a leélvívó, mely őket egy találkozó helyen összehozta. Talán nekem is volt részem a békéltetésben. Nem tudom. De annyi bizonyos, hogy ők képtelenek voltak az egyfittésre is, meg az elválásra is.

dízes kitüntetés érdemekben gazdag férfit ért, aki polgári társadalmunknak és kedvelt alakja a bizonyára az egysz város örömet fejezték ki, mikor ahhoz neki öszinté szívvel gratuláltak.

PLEBÁNOS VÁLASZTÁS CSIK-SOMLYÓN. A Kassai Lajos plebános lemondásával megürsedett állás betöltésére folyó hó 1-én volt a választás, mely Jakab Lajos csikszentmihályi alesperes-plebános elnökele alatt rendezett folyt le. Az eredmény a következő: a hármas számban első helyen megválasztott Murányi Kálmán főesperes-plebános, második helyen Ince Domokos és harmadik helyen Bartalis János.

HYMEN. Dr. Vass Lajos székelyudvarhelyi ügyvéd folyó évi október hó 8-án tartja esküvőjét Székely Udvarhelyi Persian János leányával Erzsikevel.

KINEVEZÉSEK. A pénzügyminiszter Möriz József budapesti fővármihatali főtitkár föllenőrré, Váradi Albertet pénzügyi számtisztlé, míg Gláwa György csikszeredai m. kir. adóhivatalnokot Farszt székeségben újonnan felállított járási sz. n. nevelőséghez számvevőnek nevezte ki s illetve jelenlegi rangosztályának meglartása mellett áthelyezte.

ELJEGYZÉS. Gergely Viktor, végzett theologus, Gergely György csikszepvizi gör. kath. lelkész fia, szeptember 26-án tartotta eljegyzését Prekup Johanna kisasszonnyal.

Változó-ok a papi karban. Az ordélyrészi róm. kath. lelkései karban a következő változások történtek. Nyugdíjba léptek: Paskó Antal Offenbányai és Opro Lajos oláh-lajosbányai lelkész. Adminisztrátorok lettek: Bálint Vilmos Ácsfalván, Orbán Dénes Mezőszámszón, Biró Kálmán Számszón, Tóder Imre Varsányon. Sogédlelkészül kildötek: Gergő Simon Csikszentmihályon, Kende Szevér Piskitolepre, Pál Dénes Potroszánban, Márkus András Csiknagyboldogasszonyra, Glosz Oszkár Csikszentmihályon, Mihály Domokos Csik-Szent-Györgyre, Kedvos Péter Gyergyóveterénre, Olasz András Közli-Szentlétre, Weinmann Sándor Gyergyó-Álfalura,

PIROSKÁNAK.

Ne kérd, hogy zengjen a lantom
Bübbajos dalokat,
Hogy megénekeljem
Arcod, szemed, ajkad.

Ne kérd, hogy rimekbe szejem
A bánat világát,
Hogy csokorba kössem
Elhervadt virágát.

Ne kívánd, hogy egy kis dalért
Meghasadjon szívem:
Hogy szememből hulljon,
Peregjen a könnyem.

Mit ér a dal, ha szerelmed
A miért vagy égtem
Máskor adlak s nekem
Egyetlen könnyed sem.

5 koronaért

küldök 4 1/2 kiló (körülbelül 50 darab) kevésbé megsérült finom nyhe-

pipereszappant

rózsá, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jasmín és gyöngyvirágból szepren összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi

AUFFENBERG JÓZSEF, BUDAPEST, VII., Huszár-utca 6. szám.

Jorgó János

raktár: BÉCS, III/4., Reményig Nr. 75/B.

Levegőzöldip elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzéke-met ingyen és bérmentve meg-

kaphassa, oleó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, társasági teljese-son kizárva.

ÓRAJAVITÁSI MŰHELY.

Mindeneműl zsebróba új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított órát kezeséget vállalok.

KIVONAT A NAGY ÁRJEJYZÉKBŐL:

- 7787. az. legelősből, le-főbb strapacsa-nickeltokból, 36 órai jár. 11. 50
- 8039. az. valódi páncél-lánc 15 gr. 1. 20
- 7858. az. ezüst remont ir duplafedelű 1. 20
- 7959. az. inga-óra ütőmivel, 2 súlylány. 1. 20
- 130 cm. magas 1. 20
- 7929. az. jó ébresztő óra 1. 20

Sziveskedjék nevére és ház-számomra 75/B. pontosan figyelni.

Szolid és szabott árak!

Figyelemre méltó!

Alulírott ajánlja becses megrendelőinek, valamint a nagyérdemű közönségnek szíves figyelmébe az újonnan megérkezett és legkényesebb igényeket minden tekintetben kielégítő

ŐSZI ÉS TÉLI

finom gyapju és kamgarn szöveteit.

Egyuttal méltó b. megrendelőimnek eddigi szíves pártfogásukért halás köszönetet mondandék, kérem a b. megrendelőim, valamint közönség további szíves pártfogását, azon ígéretem mellett, hogy úgy mint eddig ezután is szem elől fogom tartani legszolidabb árak mellett való előzékeny kiszolgálat.

Vagyok szolgálatokra kész kiváló tisztelettel

Déczy János,
férfi-szabó Csikszereda (saját ház).

Pontos kiszolgálás!

Partiunk a hazai ipart!

Hazai szövetek raktára!

A címre ügyeljünk!

Kerékpár aikatrészeket

30%-al olcsóbban lehet nálunk beszerezni mint bárhol.

Kerékpárok a világ legelősb gyáráiból gyári árakon alul havi 10-12 korona díjmentesen.

Varrógépek bel- és külföldi előrendű gyárakból havi 8-9 koronára díjmentesen.

Tessék árjegyzéket kérni legelőbb magas juttalás mellett levetésnek

MIKLÓS és TÁRSA

varrógép kerékpár és alkalmatlan nagykereskedők

BUDAPEST, VII., József-körút. 39. sz.

4⁰-OS

PÉNZ

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti lakóközösségek pénztázaiktól a föld a. megatlan 3. értékeig I. és II. helyre 1. 15 évig terjedő időtartamra

Személyilek! papoknak, katonatiszteknek, állam- és magán-hivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes-kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten. Bank és magánadésszázok convertálása.

Meller Lajos és Társai

bankbizomány.

Budapest, VI. Dávid-utca 15.
(Törvényszék legelőzett cég).
(Világ)

Egy háztartási mérleg ingyen!

Meségen oleó árak mellett küldöm szét tulhal-mazott raktár. mból világ-bíró a kiváló-ságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

6 dbh mexikói ezüst asztali kész, 6 dbh mexikói ezüst ovóvillát, 6 dbh mexikói ezüst evőkanalat, 12 darab mexikói kávékanalat, 6 dbh kiváló deszertkő, 6 dbh kiváló deszertvillát, 1 dbh mexikói ezüst levesmerítő kanalat 1 dbh mexikói ezüst tejmurót és 2 dbh elegáns asztali ezüstgyertyatartót.

46 darab összesen 6 forint 50 kr

Minden megrendelői eszenkivül jutalom képen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és 6 kilós hor-d-képeségű háztartási mérlegot kap teljesen díjmentesen. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (hellel is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállatot vállalok. Szekcióllás a pénz előzetes megküldésesen vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Auffenberg József,
BUDAPEST, VII., Huszár-utca 6. szám
(Árjegyzék ingyen)

Szerezzük be mentőszekrény szükség leteinket minél előbb, hogy meg ne bírságozjanak!!!

A legújabb miniszteri rendelkezések megfelelő mentőszekrények, teljes felszereléssel

Schottola Ernő

gyáros és nagykereskedőnél, a magyar általános köténygyárban, Budapesten, Andrassy-ut 2. szám alatt kapható!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gyors végelárusítás!**4 pár cipő csak 5 kor 50 fillérért****Gyors végelárusítás!**

az üzlet teljes feloszlata folytán még legfeljebb egy néhány napig ezen potom áron adtnak el: 1 pár úri, 1 pár női cipő füzőre, erősen szegelt talppal és finom bőrből, továbbá 1 pár úri, 1 pár női divatcipő. Mind a 4 pár 5 kor 50 fillér, elegáns, legújabb fazon erős tartós kivitelben. — Megrendeléssel elegendő a hosszaméret vagy cipő számát megadni. Szétküldés utánvét mellett a c-pakivittel ház D. KESSLER, KRAKAU 64/Nr. Kiszállítás megengedve esetleg a pénz visszotlatik.

Tudósítás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség h. tudomására hozni, hogy folyóéviszeptember hó 1 én

a kádas meleg-fürdőt

megnyitottam, mely mindennap a n. é. közönség rendelkezésére áll, d. e. 8 órától késő esti órákig. Egy fürdőkád: 80 fill., 1 k. és 1 k. 20 f.

Kiváló tisztaság!

Szopos Domokos,
Csiksz. eredetben

Magyarországi gépészek- és kazánfűtők egylete,

VIII. Gyöngytyúk-utca 3. sz., Rókus-kórház mellett PILCZ MANÓ vendéglő helyiségében, díjtalanul helyez el gépeket, malomok, fűrészelepek, uradalmak és magán-géptulajdonosok részére ügyes, megbízható és kipróbált vizsgázott **gépészeket és fűtőket.** Csaplásra alkalmas szakemberekkel nagy számban rendelkeznek. Egyszerű levelezéssel megkeresésre az egyet bármikor is válasza kész.

Egy új kecsi

mely alig volt egy párszor használmáva szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

Mindenki teljesen ingyen kap egy

művészies kivitelű 50 centiméter s-éles, 65 centiméter magas

ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉPET

a ki nálam 20 koronára akár részletekben is vásárol s e t az általam kiadott szelvényekkel igazolja (csupán rendkívüli ídésesen kiállított passeportot papírkérletért és postaköltség ide-s álltásáért 3 korona fizetendő). Egyben h. tudomására kívánom hozni a jelen t. yevő közönségnek, hogy üzletembe megérke tek a

ŐSZI ÉS TÉLI

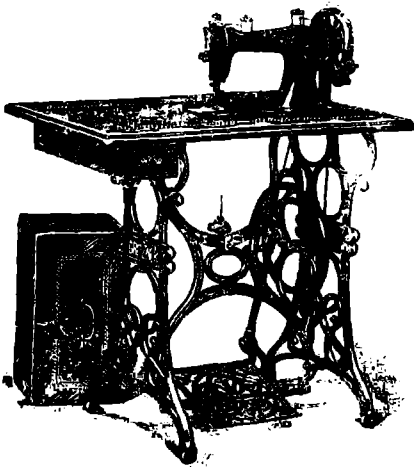
idény újdonságai és e hallatlan kedvezmény mellett is mind eddig, ugy most is a legolcsóbban szereshetők be. Magammal a nagy érdemű közönség becses jóindulatába ajánlva, vagyok kés-s olgáhtalt

S z é k e l y h i d y S á n d o r,

női- és férfidivat-üzlete Csikszeredában.

Üzletem a Hutter-szállodával szembe.

Elvem: Kevés haszon, nagy forgalom.

JAKAB JÓZSEF,

POLGARI- és EGYENRUHA-KÉSZÍTŐ
CSIKSZEREDÁBAN, FÖTÉR 302. SZ.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy férfi-szabó üzletemben az

ÚJ SZEZON

alkalmával a legszebb és legjobb hazai gyártmányu gyapjú és kamgarn szövetekből nagy rakomány rendeztem be, melyekből a legjutányosabb árak mellett, a legolcsóbb kivitelű férfi blányóket, valamint tavaszi kabátokat vagyok képes elkészíteni a leggyvidebb idő alatt, verseny árakban. Továbbá ajánlom a nálam rakláron levő és őrüisi kelendőségnek őrvendő Singer, karikalajós és patent

FARRÓGÉPEKET

és szinten nálam beszereshetők a gépekhez szükséges szájak, olajok, eszvarhuzok, hajók és mindenféle számu tük stb. felszerelések.

legyenek, füzőket sapkákat s min. stb. széreték rakláron tartok

